

оскільки ця система має ряд недоліків, зокрема не відображає політичну структуру суспільства.

Пропорційна виборча система, яка з'явилася на протигагу мажоритарній виборчій системі через недосконалість останньої, передбачає, що на виборах конкурують за відповідний мандат не окремі кандидати, а політичні партії (виборчі блоки).

Тому питання щодо ідеальної моделі виборчої системи для нашої держави залишається відкритим та дискусійним.

Список використаних джерел:

1. Конституційне право України: навч. посіб. / Н.К. Шаптала, Г.В. Задорожня. – Дніпропетровськ : ТОВ «ЛізуновПрес», 2012. – 472 с.
2. Конституційне право України. Підручник. 2-ге видання, перероблене та доопрацьоване. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Видавництво : К.: Правова єдність Рік видання : 2010 Сторінок : 428.
3. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. / О.В. Совгіря, Н.Г. Шукліна. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 544 с. – Бібліогр. в кінці глав.
4. ЗУ «Про вибори народних депутатів».

Ситнік Д.Р.

студент,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПАРЛАМЕНТІВ ІТАЛІЇ ТА ФРН

Сучасний парламент – це вищий орган народного представництва, який виражає суверенну волю народу, покликаний регулювати найважливіші суспільні відносини шляхом прийняття законів, здійснює контроль за діяльністю органів виконавчої влади та вищих посадових осіб.

Сьогодні у світі існують переважно однопалатні та двопалатні парламенти. Однопалатні парламенти існують у таких державах, як Україна, Ізраїль, Болгарія, Греція, Данія, Португалія, Туреччина, Швеція, Єгипет, Нова Зеландія та ін. Значною перевагою однопалатного парламенту є спрощена законодавча процедура, що дає можливість швидко реагувати на явища та процеси в суспільстві, які потребують негайного нормативного врегулювання. Зазвичай, однопалатні парламенти властиві державам, які є невеликими за розмірами та мають однонаціональний склад населення.

Двопалатні парламенти властиві державам як з унітарним, так і з федеративним устроєм. Такі парламенти мають близько 60 держав світу, серед яких Аргентина, Бразилія, Іспанія, Румунія, Польща, Франція [1, с. 77].

Парламент Італії складається з двох палат – Палати депутатів (нижньої палати) і Сенату (верхньої палати). Палата депутатів включає 630 членів (12 депутатів представляють італійців, котрі мешкають за кордоном), а Сенат включає 315 членів, котрі обираються на п'ять років шляхом загального

голосування. Також для Сенату притаманний віковий ценз, що становить 40 років.

Колишні президенти країни є довічними членами Сенату, а також президент Італії може призначити до Сенату довічно 5 осіб з числа почесних громадян, які прославили батьківщину досягненнями в різних галузях, наприклад, в науці та мистецтві.

З 1993 р. палати обиралися на основі комбінації мажоритарної та пропорційної виборчих систем. З 2005 р. для обох палат використовується пропорційна система голосування. Більшість отримує коаліція, що добилася перемоги на національному (у Палаті депутатів) і регіональному (у Сенаті) рівнях.

Щодо обрання парламенту, то в Палату депутатів виборці голосують після досягнення 18 років, а в Сенат – 25 років. На відміну від низки інших країн італійське законодавство не передбачає можливості голосування за дорученням або поштою: усі виборці зобов'язані голосувати особисто.

Згідно ст. 62 Конституції Італії палати збираються в перший несвятковий день лютого і жовтня. Крім того, будь-яка з палат може бути скликана в надзвичайному порядку головами палат, президентом Італії та третиною членів якої-небудь з палат. В цьому випадку скликається й інша палата. Палати засідають окремо, за винятком проведення спільних засідань в спеціально встановлених випадках, серед яких вибори президента Італії, прийняття їм присяги на вірність Республіці, призначення суддів Конституційного суду тощо. Засідання палат публічні, проте кожна з палат і парламент в цілому можуть вирішити зібратися й на закриті засідання [2, с. 89].

Щодо законодавчого процесу, то в компетенцію Сенату входить оголошення стану війни і наділення уряду необхідними повноваженнями, ратифікація міжнародних договорів.

На відмінну від Сенату, Палата депутатів розглядає та затверджує законопроекти, які можуть бути запропоновані урядом, окремим членом парламенту, а також за народною ініціативою (не менше 50 000 виборців), за ініціативою Національної ради економіки та праці або регіональних рад. Поданий законопроект розглядається в одній з 14 постійних комісій або в спеціальній комісії, а потім передається на обговорення в палату, де остаточно приймається. Також Палата депутатів остаточно приймає рішення про внесення будь-яких поправок до Конституції Італії.

Парламент Федеративної Республіки Німеччини фактично складається з двох палат: нижньої (бундестаг), і верхньої (бундесрат).

Бундестаг включає 631 депутат, які обираються за змішаною виборчою системою. Кожна партія повинна пройти 5%-ий бар'єр. Місця у бундестазі отримують ті депутати, які обиралися в виборчих округах, а якщо їх не вистачає, то ці місця заповнюються тими кандидатами, які були представлені у виборчому списку партії. Обирається громадянами Німеччини після досягнення ними 18 років.

Бундестаг збирається на пленарні засідання, які, як правило, проводяться відкрито і гласно. Крім того, в палаті створюються численні комісії, створення трьох з них є обов'язковим: комісія з петицій, у закордонних справах і по справах оборони.

Бундесрат складається з членів урядів федеральних земель, які направляють як мінімум трьох представників з правом голосу. Тобто у ФРН землі, які мають населення понад 2 млн. мають 4 голоси, більше ніж 6 млн. – 5 голосів, а понад 7 млн – 6 голосів. Також уряди земель мають право відкликати своїх представників, якщо ті, наприклад, не належним чином представляють інтереси своєї землі. У роботі цього представницького органу використовується принцип погодженого подання голосів, тобто голоси представників земель подаються як один голос. Загальна кількість членів бундесрату становить 65 осіб.

Щодо законодавчого процесу, то бундестаг виконує такі функції: розробка законопроектів у комітетах та прийняття законів, обрання канцлера, тобто прем'єр-міністра ФРН, та контроль за діяльністю уряду.

Бундесрат схвалює федеративні закони, але згідно зі статтею 113 Конституції ФРН встановлена вимога, за якою закони, що ведуть до збільшення бюджетних витрат або допускають його в майбутньому, повинні ухвалюватися лише зі згоди федерального уряду [3, с. 233]. Також цей орган оголошує стан війни, дає свою згоду Президентові ФРН щодо призначення Генерального прокурора та за пропозицією того ж самого Президента призначає директорів земельних банків.

Отже, Італія має двопалатний парламент, який складається з Палати депутатів (нижньої палати) і Сенату (верхньої палати). Парламент ФРН складається з бундестагу (нижньої палати) та бундесрату (верхньої палати). Парламенти цих країн подібні за структурою, але обираються за різною виборчою системою, крім того, встановлено різний вік щодо активного виборчого права. Та найголовнішою відмінністю є те, що бундесрат ФРН (верхня палата парламенту) має більше повноважень ніж Сенат в Італії, тому що ці країни мають різну форму державного устрою: ФРН – федерація, а Італія – унітарна держава.

Список використаних джерел:

1. Бостан С. К., Тимченко С. М. Державне право зарубіжних країн: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 504 с.
2. Малишко М. І. Конституції зарубіжних країн та України (основи конституціоналізму) : [навч.-метод. Довідник] / Малишко М. І.; Межрегіональна Академія управління персоналом. – 2-ге вид., доп. – К.: МАУП, 2000. – 111 с.
3. Конституційне право зарубіжних країн. Академічний курс: підручник / В. М. Шаповал. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2010. – 464 с.